

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार
कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता
विभाग (खुद्द), मंत्रालय, मुंबई येथील गट-ड
संवर्गातील "शिपाई " या पदाकरिता
दिव्यांगांसाठी शासन सेवेत पद सुनिश्चित
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: [Computer No: 524847](#), [SD&E-10048/12/2021-ADM 1](#)

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुख्य इमारत, मुंबई- ४०००३२
दिनांक : २०.०४.२०२१

वाचा :-

०१. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६
०२. केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि. ०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना.
०३. सा.न्याय व वि. सहाय्य विभाग शा.नि. क्र. दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि. १२ नोव्हेंबर २०२०
०४. सा.न्याय व वि.सहाय्य विभाग, शा. परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि. ०२ फेब्रुवारी २०२१

प्रस्तावना :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगांसाठी शासन सेवेतील पदांची पदसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाने दि.०४ जानेवारी २०२१ च्या अधिसूचनेन्वये सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून सदर यादी केंद्र शासनाच्या www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर policy/ Act/ Rules – Notification येथे List of post identification suitable for person With Benchmark Disability notified on ०४ जानेवारी २०२१ या शिर्षकाखाली प्रसिध्द केलेली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.०७ ऑक्टोबर २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये, राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सुचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर शासन निर्णयातील निर्देशास अनुसरून कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग (खुद्द) च्या आस्थापनेवरील गट- ड या संवर्गातील "शिपाई" या पदाकरिता दिव्यांगांसाठी शासन सेवेत पद सुनिश्चित करणे तसेच ३ वर्षांपेक्षा जास्त नसेल इतक्या कालांतराने दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या शासन सेवेतील जागांच्या यादीचे पुनर्विलोकन करून सदर पदे नव्याने दिव्यांग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारितीतील पदांची पदे सुनिश्चिती करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दिनांक ०४ जानेवारी २०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी प्रसिध्द केलेली आहे. त्यामध्ये नमुद केल्यानुसार केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती करून दिव्यांगांसाठी पदे सुनिश्चित केलेली गट अ ते गट ड मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत अशा पदांबाबत, केंद्र शासनाने प्रसिध्द

केलेल्या यादीतील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरूप व प्रचलित वेतनश्रेणी राज्य शासन सेवेतील पदांशी समान आहेत अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी राज्य शासन सेवेतील ती पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित राहतील, अशा सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दिनांक ०२ फेब्रुवारी २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहे.

२. त्यास अनुसरून केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या दिनांक ०४ जानेवारी २०२१ रोजीच्या अधिसूचनेतील दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या गट ड संवर्गातील प्रसिद्ध केलेल्या यादीतील शिपाई या पदासाठी, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग (खुद्द) करिता या शासन निर्णयान्वये, दिव्यांगासाठी नवीन प्रवर्गासह विवरणपत्र - अ मध्ये दर्शविल्यानुसार सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

३. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दिनांक ०४ जानेवारी २०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.०२ फेब्रुवारी २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०४२०११२०४६७९०३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संगीता अ. शिंदे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.मंत्री (कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.राज्यमंत्री (कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद / विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. सचिव, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१०. आयुक्त, अपंग कल्याण, विशेष सहाय्य विभाग, पुणे
११. उपसचिव, व्यवसाय शिक्षण, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. निवडनस्ती (प्रशा-१)

शा.नि. कौ.वि.रो.व उ. विभाग क्र.: [SD&E-10048/12/2021-ADM 1](#), दि. २०.०४.२०२१

विवरणपत्र - अ

अ.क्र.	पदनाम	शारीरिक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये	शेरा
१	शिपाई	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OL, OAL, CP, LC, DW, AAV d) ASD (M), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	कार्यालय उघडणे, कार्यालयातील टेबल, खुर्च्याची धूळ झटकणे, फाईल्स, टपालाची ने-आण करणे, अधिकाऱ्यांना पाणी, चहा, कॉफी पुरविणे, वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी सोपविलेली कार्यालयीन कामे तसेच शिपाई पदाची कर्तव्ये बजाविणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यालया च्या बाहेर टपाल / नस्त्यांची ने-आण करावी लागते. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्रांच्या मदतीने काम करू शकतो.

FUNCTIONAL REQUIREMENT ABBREVIATIONS USED:

S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending, L=Lifting, KC=Kneeling & Crouching, JU=Jumping, CRL=Crawling, CL=Climbing, PP= Pulling & Pushing, MF=Manipulation by Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H=Hearing, C=Communication

CATEGORY ABBREVIATIONS USED:

B=Blind, LV=Low Vision, D=Deaf, HH= Hard of Hearing, OA=One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One Leg, BLOA=Both leg & one arm, BLA=Both Legs Arms, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, DW =Dwarfism, AAV=Acid Attack Victims, MDy=Muscular Dystrophy, ASD= Autism Spectrum Disorder (M= Mild, MoD= Moderate), ID= Intellectual Disability, SLD= Specific Learning Disability, MI= Mental Illness, MD=Multiple Disabilities